

„EDINOST“

Izhuja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 4 uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročnice brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nv.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nv.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglaš

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inšervatov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Trozveza in Jugoslovani monarhije Habsburgov.

III.

»Nespremenjeno obnovljena« trozveza je torej vendarle temeljito spremenjena. To povdarjajo glasno vsi, razun onih, ki s po svoji službi in po konceptu svoje politike siljeni, govoriti — drugače.

Le forma trozveze je ohranjena, jedro pa je dobilo povsem drugi okus. Nam Jugoslovani pa navstaja sedaj — kakor smo povdarili že zadnjič — neizogibna potreba, da pridemo sami s sabo na jasno, dali smemo radi dejstva, da je vnanja politika Italije v zvezi vsemu obnovljenju trozveze ubrala povsem drugačen kurz, zbog česar se je sosedno še nje razmerje do naše države vidno ohladilo za nekoliko stopinj — dali smemo mi Jugoslovani, tako se moramo torej vprašati, radi tega dejstva spremeniti tudi svoje stališče nasproti vnanji politiki monarhije in izlasti se nasproti nje formalni politični zvezi z Italijo?!

Na to usodno vprašanje je po našem prepričanju možen eden jedini odgovor, ki se glasi: ne in ne! Naše stališče nasproti vnanji politiki monarhije mora ostati isto, neizprosno odklonljivo.

Mi Jugoslovani smo to vnanjo politiko monarhije sodili in obojevali do sedaj z dvojne višine: z one višine, ki nudi razgled preko interesov monarhije, in potem z višine, s katere doli smo videli in motrili nevarnosti, ki groze naši narodni individualnosti, nje narodno-političnim in gospodarskim interesom.

Mi smo nasprotniki tej vnanji politiki monarhije, ker je ista nezdružljiva ne le z zgodovinskimi tradicijami te poslednje, ampak tudi z nje življenjskimi koristmi sedanosti in bodočnosti. Da: bodočnosti še posebno! Nikdar se ne more dovolj povdarjati, kaj pomenijo za našo državo dogodki od leta 1866. In čudno. Našim Nemcem — tu so seveda tudi sedanji vladni krogi — je sicer kakor evangelij vse, kar je govoril železni Bismarck potem, ko je leta 1866. izvršil, kar je hotel izvršiti, ali jedne najočitnejše resnice, kateri je dajal izraza tudi on, nočejo čuti in umeti naši Nemci: resnice namreč, da za monarhijo Habsburgov so definitivno

minoli časi, ko je še mogla misliti na širjenje svojega političnega vpliva in povzpeševanje svojih ekonomskih interesov proti severu! Zaključek iz te resnice pa je ta, da mora ta monarhija — ako hoče ostati država bodočnosti — politično, gospodarsko in eventuelno tudi državnoopravno gravitirati proti jugu, na Balkan. Sedaj pa pomislimo! Abstrahirajmo za sedaj od dejstva, da je navskrižje med interesi Italije in Avstrije zgodovinsko, tradicionalno! Abstrahirajmo od minulosti in ozirimo se le po sedanosti! Oglejmo si novi kurz, ki ga je Italija začela pripravljati, čim je sedanji kralj Viktor Emanuel zasedel prestol, in katerega je potem srčno ubrala, davši temu tudi vnanje vidno znamenje z obiski svojega brodograjskega francoskih lukah in sedaj s potovanjem kralja v Petrograd!

Politiški svet tudi ne dvomi, da je kralj italijanski preko Petrograda iskal poti na — Balkan! Na tisti Balkan, na kateri mora naša država — že po imperativu svojega zemljepisnega položaja, kakor tudi po zgodovinskih dogodkih — gravitirati bolj nego katera druga in iskati svoje politično in gospodarsko bodočnost! Dejstvo imamo torej pred sabo, da novi kurz vnanje politike italijanske vodi naravnost preko poti avstrijskih interesov in jih križa. In ne pozabimo dalje, da z etabliiranjem italijanske moči in italijanskega vpliva na Balkanu bi navstala nevarnost, da se za našo državo zagradijo tista vrata v veliki svet, katerim pravimo morje Adrijsko! Ali naj govorimo o posledicah temu za svetovno trgovino in vsled tega za vse ekonomsko življenje v naši državi?

Življenjski interes monarhije zahteva, da ne dopusti dominancije Italije na Adriji in da ne pripusti Italiji na Balkan! Novi kurz italijanske politike pa stremi v prvi vrsti ravno po dominaciji na Adrijskem morju in po moči in po vplivu na Balkanu, čemur naj bi bil začetek v Albaniji!

In s tako državo, čije interesi in aspiracije so v toli ostrem nasprotju z interesi naše monarhije — je ta poslednja ne le v zvezi, ampak prinaša še velikanske žrtve radi te zveze!!

Ali ni to goli nezmišl, ali ni to monsturno vnanje politike? A mi smo del te monarhije, ki moramo pošteno participirati na vsaki škodi, ki jo trpi ona! Mi Jugoslovani moramo torej že s stališča državnega odločno odklanjati to vnanjo politiko!

A za tako nasprotovanje od naše strani je odločilen še neki drugi moment, ki je za nas — da govorimo kar naravnost in odkrito — še veliko važnejši nego pa državni interesi. Mi nismo odklanjali do sedaj trozvezne politike le kakor pripadniki države, ampak tudi — kakor Jugoslovani, se svojega (kakor smo rekli že gori) narodnega stališča. Mi moramo to politiko odklanjati tudi odslej, ker ne moremo dvomiti, da nam bo naša diplomacija tudi v bodoče, in v zvezi novemu kurzu Italije kakor narodu nakladala žrtve za svojo, tudi z državnega stališča nezmišlno politiko! Italijanska politika je sicer formalno ostala v starih zvezah, dejanski pa je ubrala nov kurz! Ker pa ni dvomiti, da bo avstrijska vnanja politika — da reši vsaj formo in videz uspešnosti — vse eno zahtevala od nas tudi v bodoče istih, če ne večih žrtve, ne smemo mi tudi za bodoče iz svojih narodnih ozirnov spreminiti svojega stališča, nasprotnega vnanji politiki monarhije!

Kaka perspektiva v bodočnost se nam torej odpira?

Politični pregled.

V Trstu, 30. julija 1902.

Sprememba na namestništvu tržaškem?! Po dolžnosti kronistov beležimo vest, ki jo prinaša graška »Tagespost« in ki kaže, kako nočejo utihniti govorice o spremembi na čelu namestništva na Primorskem. Rečeni list hoče vedeti, da pride baron Hein, sedaj deželni predsednik na Kranjskem, za cesarskega namestnika v Trst.

Od tu in tam, kjer hočejo biti dobro informirani, nam zatrjujejo, da so vse te govorice o spremembi na namestništvu v Trstu, neosnovane in brez podlage. Tudi to ni neverjetno. Vendar se človek nehoté spominja tistega pregovora, ki pravi, da, kjer je dosti dima, mora tudi kaj goreti.

Pogajanja za pogodbo z Ogrsko se baje razvijajo ugodno. Tako je soditi vsaj po »bulletin« v listih, katerih predali se radi odpirajo poročilom o stanju bolnikov, poverjenih osrbi p. n. gg. državnikov. Takov bolnik, ki se že blizu 6 let obrača sedaj na desno, sedaj na levo, o katerem nikdo noče prav misliti, da bi umrl, a ki pa tudi odločno ozdraviti ne more, je tisto nesrečno rojstvo iz greha zadrege, provzročene po letu

1866, iz greha razdvojenja monarhije, iz dualizmu — je pogodba, ki jo moreti obe polovici monarhije obnovljati. Prav gladko ni šlo sicer nikoli, stanje je bilo vsikdar nekoliko — krizičavo. Ali ker je naša dobra polovica ob obeh prejšnjih obnovljenjih slednjič le vršila tisto čednost odjenjavanja na vsej črti, a na drugi strani Madjari niso bili nikdar tako slabi trgovci, da ne bi vsprejemali pogodbe, ki je bila kakor jajce jajcu podobna popolni njihovi zmagi: prišlo je oba-krat, po nekoliko trenju in pehanju, razmerno kmalu do »sporazumljenja«.

Sedaj pa, ko se nagodba obnovlja v tretjič, gre trda, ker se je tudi na naši strani jelo nekaj dozdevati, da odnehanje na vsej črti ni nikdar čednost, ampak da je včasih to celó velika — neumnost. S kratka: na avstrijski strani je to pot nekoliko trši, nego je bilo doslej. Ker pa so bili Madjari, navajeni dosedaj le na zmaganje na vsej črti, uverjeni, da tudi to pot ne more biti drugače, nego je bilo doslej, so ostajali trdi, neizprosni, so intrigirali, metali ministerstva v gotovosti, da slednjič mora priti avstrijska vlada, ki kapitulira po dosedanem neslavnem običaju! Ni pa kazalo, da bi ministerstvo Körberjevo hotelo kapitulirati. Zato so Madjari tudi nje hoteli postaviti pred alternativo: ali udati se, ali — iti! In gospod Szell, ta sedanji izvrševatelj volje činičnega egoizma Madjarov, je dal v svoji gorečnosti tej borbi za nagodbo, kakoršnjo bi hoteli imeti Madjari, tudi značaj osebnosti borbe proti Körberju. Vsled tega je osebnost napetost med obema ministerskima predsednikoma postala že tako ostrá, da sta se že izogibala vsaki osebni dotiki eden z drugim, zbog česar so se zaustavila vsa pogajanja za gospodarsko pogodbo in je trebalo, da je nositelj krone sam posegel vmes, da je stvar prišla zopet v tek.

Te dni sta bila oba ministerska predsednika v Išli pred cesarjem. Vesti, ki so prišle v svet o razgovorih v Išli, ne le da niso soglašale, ampak so si bile naravnost nasprotne: ene so se divigale v višavah optimizma, druge so se plazile v nižavah skrajnega pesimizma, ene so trdile, da so posvetovanja v Išli ostala popolnoma brezuspešna, druge trde sedaj, da je z gotovostjo pričakovati srečnega dovršenja.

Med take vesti je šteti tudi sinočnji članek v »Triester Zeitung«. Ta članek nosi sicer na čelu tržaško znamko, ali nam se

»No, pa kako mislite grofica?«, je vprašal Alico, želeč slišati njeno mnenje.

»Jaz menim, da je Rudnič v vsakem pogledu izvrstna partija, katera se ne bi smela odbiti... Zato sem tudi sprejela ulogo, da govorim zanj.«

»Ana, kaj praviš ti?«, je vprašal grof, ki ni imel, sodè po njegovem vedenju, še nikakega mnenja o tej stvari.

»Jaz? Ah, jaz bi najrajši molčala... Meni se zdi grozno, da se naša hči, to ponosno dete, možni z možem, ki nima niti rodbinskega grba... Kaj takega se ni še zgodilo v naši rodbini.«

Grof Orfeo je pogledal Alico molčé, kakor da bi jo vprašal: »Kaj praviš ti na to?« Alica je razumela takoj ta pogled.

»To so predsodki!«, je rekla ona. »Jaz sem že pravila Ani, da taki nejednaki zakoni niso danes nič nenavadnega; taki zakoni so na dnevnem redu, a da je prišlo do tega, je krivo lahkoumno propadanje plemstva... Dokler je bilo plemstvo močno in bogato, ni bilo tega. Sedaj je žalibog, drugače... Kaj hasni ta grb in slavno rodbinsko ime, ko pa ne moreš živeti pri vsem tem.

(Pride še.)

F O D L I S T E K.

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomič; prevedel Radl.

Prvi del.

VI.

Tu se je med tem urejevala važna stvar: zaroka Melitina z Branimirom. Potem ko se je grof Branimir sprehajal z Melito v dvorskem perivoju, je Alica, ostavša sama z grofco Ano, uporabila to priliko, da bi pridobila mater za to osnovo. Ona je slutila, da ta stvar edino pri grofici naleti na resen odpor. In nise prevarila. Ko je Alica brez ovinkov naznanila grofici Ani, za kaj se gre, ko jej je povedala, da je tudi Melita zadovoljna s to zvezo, je bila grofica vsa kakor iz sebe od čuda in boli vred. Ona je bila po svojem čuvstvu velikašica najčistejše vrste, katera ni mogla niti misliti, da bi šla Melita, ta ponosnjica, kateri je vzgojila v istem duhu, za možem, ki je sicer nenavadno bogat, ali tako nizko pod njenim družbinim stališčem. Bila je uverjena, da Melita le zato nudi roko Branimiru, da bi se rešila propasti, v katero se mora skoro zrušiti njihova starodavna

rodbina. Zastonj je Alica dokazovala starej grofici, da v današnjih dneh take zveze niso nič nenavadnega, da je Branimir ugleden človek in sposoben v to, da osreči najodličnejšo deklico, da obožuje Melito, — grofica Ana ni mogla dati svojega dovoljenja za ta zakon, dokler ne govori z Orfejem. Od njega je pričakovala, da ne dovoli te zveze, katera bi jih mogla ponižati pred njihovimi vrstniki.

Čim je grof Orfeo stopil z voza, mu je naznanil sluga, da ga zgoraj pričakuje grofica. Niti ne sluté, za kaj gre, je odvedel grof Branimira v dvorski perivoj, kjer ga je predal grofu Slavomiru in Meliti, a on je šel radoveden v stanovanje svoje soproge. Našel jo je solznih oči in z izrazom globoke boli na obrazu. Pri njej je sedela Alica z resnim obrazom.

»Za Boga, kaj se je zgodilo?«, je vprašal grof preplašen.

»Je-li prišel morda brzojav od Arturja?«

Grofica Ana je odkimala z glavo.

»Kaj je, torej?«

»Reci mi ti, Alica, jaz ne morem«, je izustila starka s slabim glasom.

»Ni nič, kar bi moglo vznemirjati«, je

zdi, da ne zgrešimo prave sledi, ako iščemo njega vir v dunajskih inspiracijah. Zato pa že ta izvajanja zaslužujejo nekoliko pozornosti. Isti pričajo, da so v vladnih krogih dobrih nad. Morda utegne zanimati čitatelje, kako vladni tolmač v tržaškem listu podkreplja svojih gospodarjev nade.

Tudi on nima na razpolago povsem zanesljivih poročil o konferencah v Ljub. Ali po njegovem mnenju (resničnem ali le figuriranem, tega ne moremo vedeti) je ugodno znamenje, da dejstvo samo, da so se vršile te konference. (Vsakako pa je to zanesljivo znamenje, kako napete so bile že osebne razmere med g. Szellom in g. Körberjem, ako se oficijozno čutijo srečne, da je sploh še prišlo do osebnega zblizanja med rečnicima gospodoma.) Mrtva točka je premagana — meni oficijozus dalje — in oba ministerska predsednika sta se mogla spustiti v podrobnosti pogodbe. Danes sploh da ni dvomiti na tem, da pride do nagodbe. To pa tem bolj, ker se je tudi na Ogrskem izvršila sprememba v mišljenju in so začeli tudi tam spoznavati vse koristi, ki jih jim donša gospodarska skupnost z našo polovico. In naš oficijozus se dela potem kakor da je predvidjal to, da se končno realni interesi izkažejo močnejši, nego pa geslo radikalne politike: proč od Avstrije! (Nam pa se tu privita vprašanje: če so vladni krogi res bili tako uverjeni, da slednjič tudi na Ogrskem zmaga pamet nad slepo, dalje drvečo radikalno politiko, potem pa ne vemo, zakaj so razni odlični listi, ki so s Körberjevo vlado v notoričnih zvezah, že prav resno pripravljali javnost na misel eventualnega gospodarskega ločenja od Ogrske in carinskih kolov med obema polovicama monarhije, in se je ta javnost, ne izvzemši industrijalcev, ki so najbolj zainteresirani na izvozu iz Avstrije na Ogrsko, tudi res že jela spoprijaznevati s to mislijo?)

Oficijozus pa ilustruje tudi svojo trditev o koristnosti nagodbe za Ogrsko z enim konkretnim izgleodom. Naša carina na pšenico znaša 3 marke. Na Dunaju pa je bila v dobi 1892—1901 cena pšenice za 28 marke viša — torej približno toliko, kolikor znaša carina —, nego pa angleško notiranje na 200 tržiščih. Iz tega sledi, da bi Ogrska, ako ne bi bila več v gospodarski zvezi z Avstrijo in bi morala eventualno na Angleško prodajati svojo pšenico, dobivala za isto na leto kakih 15 milijonov mark manje, nego do sedaj. (Dobro. Če je tako, potem pa ima avstrijska vlada temveč razloga, da se ne da strašiti z gospodarskim ločenjem in da trdo drži po koncu svoje hrbitišče.)

Pa tudi na avstrijski strani da so že sili tega pehanja in teh kriz in si žele definitivnega razmerja. (S tem pa ne sme biti rečeno, da to definitivno razmerje mora ravno biti skupnost z Ogrsko — tudi če je pogubna, saj oficijozus priznava sam, da tudi gospodarsko ločenje ne bi bilo ravno tako razmerje, katerega se ima le Avstrija bati. Radi želje po »definitivnih odnošajih« se ne smemo vračati v dosedanje odnošaje popolne podrejenosti naše države sami volji Ogrske.)

Slednjič meni oficijozus, da bo tudi v avstrijskem parlamentu bolje razpoloženje, ko pride nagodba v razpravo, ker je »ministerstvo pomirjenja« to, ki jo predloži.

No, no! Če meni mož v »Triesterici«, da je deplacirano, ako si kakov madjarski list ubija v glavo, da li se posreči g. Körberju, da nagodbo spravi pod parlamentarno streho, potem pa moramo reči mi, da je jako jako deplacirano tudi to, ako se v razpravah o resnih gospodarskih vprašanjih navajajo kakor argumenti — legende, pravljice, kakoršnja je ta o »ministerstvu pomirjenja«. Da gospod Körber miri vse stranke to je res, ali miri jih le v toliko, v kolikor hoče blažiti njih odpor proti — sebi! Ne miri pa strank in narodov v zmislu, da bi postali eden drugemu pravični in tolerantni.

Zato pa bi smeli pričakovati izlasti od slovanskih strank, da eventualne predložene jim nagodbe ne bodo presojale se stališča lepih oči g. Körberja, ampak se stališča realnih gospodarskih koristi te polovice.

Štrajk kmetovalskih delavcev v Galiciji. Iz Galicije prihajajo veleresne in žalostne vesti o gibanju med bednim kmetovalskim prebivalstvom. Kakor je znano, tvorijo Malorusi veliko večino gališkega prebivalstva, zemljišča pa so večinoma v rokah poljskih plemenitašev, katerim jih maloruski poljedelci obdelujejo proti odškodnini. Po tem je tudi razumljivo, kako so mogli Poljaki, da si v manjšini, priboriti si veliko večino

galiških državnih in deželnozborskih mandatorov in s tem tudi gospodarstvo v deželi. Življenje maloruskega kmetiča, ali prav za prav poljedelskega dninarja, je skrajno žalostno; poljski lastniki ga za obdelovanje svojih posestev tako malo odškodujejo, da mu ni mogoče ne živeti, ne umreti. Naravno je torej, da so se Malorusi sledajič naveličali tega neznosnega stanja ter da si prizadevajo zboljšati si svoje gmotno stanje. V dosego tega so kmetijski delavci v galiških okrajih začeli zaporedoma prestopati v štrajk, kateri se je že močno razširil in zadobiva dan za dnevom več demenzije. Oblastva so razposlala po deželi vojaštvo, katero ima paziti na red in so se med vojaštvom in kmetijskimi delavci na raznih točkah dogodili že manjši spopadi, ki so zahtevali človeških žrtev. Če stotine štrajkovcev so bile že aretirane na nekaterih krajih radi teh izgrediv.

Štrajka ne vodijo socialisti, marveč ga vodi maloruska narodna stranka, na čelu jej maloruski državnozborski in deželnozborski poslanci Romanevsk, Barvinski, Kos in drugi, ki so imeli predvčerajšnjem v Lvovu posvetovanje, na katerem so sklenili nadaljevati štrajk in so izdali proglas, pozivljajoči vse maloruske kmetijske delavce, naj stopijo v štrajk, a naj se ne poslužujejo nasilstev.

Dalmacija in Italijani. Dalmatinski Italijani so zanesli zopet kukavičje jajce v predale svoje dunajske prijateljice Židinj »N. Fr. Presse«. V dolgem članku opisujejo stanje Italijanov v Dalmaciji. Pred vsem zatrjujejo strmečemu svetu, da se je vlada s Hrvati vred z vsemi mogočimi sredstvi borila proti nekdanji italijanski večini v dalmatinskem deželnem zboru, tako dolgo, da jo je (laško večino) popolnoma strla in je storila neškodljivo. Seveda je ravno nasprotno resnica. Kakor na Kranjskem, tako je tudi v Dalmaciji porabljala vlada vsa sredstva, da je na umeten način vzdrževala moč: na Kranjskem 50% nemški manjšini, v Dalmaciji pa 20% laški manjšini. Italijani v Dalmaciji nimajo nobene pravice dolžiti vlado na tem, da se je njih nenaravna moč sledajič porušila, ker njih padec povzročili so jedino dalmatinski Hrvati. Če se je pa vlada proti zadnjemu, prav neposredno pod konec pada italijanskega gospodstva, uklonila pod moraš in je odnehala od prejšnjega nasprotstva proti Slavanom v Dalmaciji, storila je to le zato, ker je vedela, da bi tudi njena pomoč itak nič več ne pomagala tistemu le fiktivnemu italijanstvu v Dalmaciji.

Kriva premisa je torej, na podlagi katere dohaja dunajska Židinja, oziroma nje laški dopisnik, čisto naravno tudi do krivega sklepa, rekši, da so, ker je vlada pripomogla Hrvatom do večine, postali Hrvatje vladna stranka in da bi morali kakor taka stranka tudi nastopati. Italijani si namreč predstavljajo tako, da bi hrvatska večina morala protežirati Italijane in zatirati Hrvate. Italijani se zgražajo na tem, da zahtevajo Hrvati, naj se po vseh dalmatinskih uradih uvede samo hrvatski uradni jezik in naj se italijansčina odpravi iz teh uradov.

To je torej čisto prav in lepo, da v Dalmaciji, kjer sta le 2 — reci dva — odstotka Italijanov, po vseh državnih uradih vlada laški uradni jezik! Ko pa Hrvatje zahtevajo sedaj, da bi se stvar spremenila tako, da bi se uradni jezik določil po hrvatski 98% večini, ne pa po 20% laški manjšini, je to za Italijane grozna krivica, dočim ni po njih nazorih nadalje nikake krivice v tem, da se tudi na Primorskem, kjer je slovensko-hrvatsko prebivalstvo v veliki večini po državnih uradih prezira in zatira naš jezik italijanščini na korist. Italijani imajo pač svoje posebne nazore o pravici in krivici!

Laški člankar v dunajski Židnji očita nadalje vladi, da si o zadnjih deželnozborskih volitvah ni znala preskrbeti »zmerne« hrvatske večine, ki bi bila zmožna rešiti — jezikovno vprašanje. Ta je tudi lepa! V Dalmaciji, naj bi se med 98% Hrvatov in 2% Italijanov reševalo tem poslednjim na korist kako jezikovno vprašanje. Kako to, za Boga?! Ona 2% odstotka Italijanov naj se naučita jedinega deželnega jezika hrvatskega, pa bo rešeno jezikovno vprašanje v Dalmaciji. Kaj bi rekli Italijani, ako bi beneški Slovenci v Italiji zahtevali, naj bi se mej njimi rešilo kako jezikovno vprašanje in naj bi se v vse urade v italijanskem kraljestvu uvel tudi slovenski uradni jezik?! Italijani bi rekli, da so beneški Slovenci zblazneli! In prav bi imeli, kakor imamo tudi mi prav, da se smejemo laški zahtevi po reševanju jezi-

kovnega vprašanja v Dalmaciji. Dunajska Židinja bi pač bolje storila, da bi na našem Primorskem nujno priporočila pravično rešenje jezikovnega vprašanja, kjer je v očigled temu, da je slovanska večina v jezikovnem obziru skoraj popolnoma brezpravna, taka rešitev pač nujno potrebna!

Člankar v dunajski Židnji toži nadalje radi slabih gospodarskih razmer v Dalmaciji in pravi, da bi se dale iste zboljšati le s sodelovanjem Italijanov!

Torej tisti Italijani, ki so to krasno deželo skozi stoletja in stoletja, toliko pod benečansko, kolikor pod avstrijsko vlado, ne usmiljeno izmozgavali in jo gospodarski skoraj popolnoma upropastili, so sedaj še tako infamno brezobrazni, da Hrvatom, ki so še le pred nekolikimi leti prevzeli to bankerotao njih zapuščino, očitajo — slabo gospodarstvo! To je pač hinavstvo na svojem višku!

Tržaške vesti.

Pozor, okoličanski vinogradniki! Po zakonu imajo posestniki, katerih vinogradi so poškodovani vsled toče, suše itd., pravico zahtevati odpis davkov. V to svrhu treba, da se taki posestniki obrnejo s prošnjo do davčne oblasti ali pa da občina to za nje stori. Da se stvar olajša, podal se je danes deželni poslanec gosp. Ivan Gorup na magistrat, da v imenu vse okolice opozori občino na škodo, katero je v ponedeljek okoličanskim vinogradnikom toča napravila ter da občina stori potrebne korake za odpis davka. Gosp. asesor Verneda je obljubil, da to stori, ako pride iz vsakega okraja par posestnikov, katere vzame na zapisnik za ves dotični prizadeti okraj in sicer do 31. t. m., najkasneje pa do 1. avgusta. Opazujemo torej okoličanske posestnike, da se dogovorijo ter pošljejo k omenjenemu g. asesorju nekoliko odposlancev posestnikov, kateri bodo vsprejeti na zapisnik, v omenjeno svrhu.

Premeščenje. Finančno ministerstvo je evidenčnega geometra I. razreda, Antona Grubišiča premostilo na njega lastno prošnjo iz Labinja v Ljubljano ter mu tamkaj poverilo vodstvo arhiva katastralnih map.

Za postajališče v Barkovljah. Več stanovalcev je bilo uložilo na ravnateljstvo južne železnice prošnjo, da bi tam otvorilo postajališče. Municipalna delegacija je odločila sedaj, da bo podpirala to prošnjo.

Kako v Zadru in kako v Trstu! Zastopnik o. kr. vlade v dalmatinskem deželnem zboru, Nardelli, je v zadnji seji tega zbora izrazil skrb vlade, da se starišem ne krati pravica samodolobne izbiranja po- učenega jezika za svoje otroke. Deželni zbor je bil namreč sklenil zakon, po katerem bi laške šole društva »Lega nazionale«, ki so raztresene tudi po Dalmaciji, ne smele vsprejemati hrvatskih učencev, t. j. takih učencev, katerih materini jezik ni identičen z učnim jezikom dotičnih šol. To dela vladi grozne skrbi, kako se more hrvatske stariše siliti, da morajo svoje otroke pošiljati v hrvatske in ne v italijanske šole?! To je po nazorih naše vlade nezaslišano.

Tu hoče deželni zbor, oziroma hrvatska večina deželnega zbora dalmatinskega, kratiti pravice — čujte in strmite! — hrvatskih starišev!! In slavna avstrijska vlada, ki ima Slovane tako rada, je tista pravična zaščitnica, ki brani pravice hrvatskih starišev nasproti — hrvatski večini dalmatinskega deželnega zbora!! In kdo bi se ne smejal nasproti tej tragikomični pozi preslavne »slavofilske« vlade?!

Oglejmo si ta, od dalmatinskega deželnega zbora vsprejeti zakonski načrt in videli bomo takoj, da je ravno tako, kakor smo zgoraj povedali. Zakon je naperjen samo proti zasebnim šolam, te pa so v Dalmaciji samo italijanske; deželne šole pa, ki so hrvatske (z malimi izjemami) ne zadeva ta zakon in se v iste vsprejemajo lahko tudi italijanski učenci. Na podlagi vsega tega je torej razvidno, da bodo tudi po uveljanjenju tega zakona laški stariši lahko pošiljali svoje otroke ali v italijanske ali pa hrvatske šole, med tem, ko bodo hrvatskim učencem odprte samo hrvatske šole. Ako se more torej tukaj govoriti o kakem prikrajšanju, prikrajšani so le hrvatski stariši, nikakor pa ne italijanski.

Kako prihajati torej laška strančica in vlada do tega, da se nasproti hrvatski stranki zavzemati za hrvatske stariše? Čudno, da vlada in laška stranka ne skrbite toliko za slovenske stariše tudi tu v Trstu! V Trstu bi Italijani, ker so v večini, to svojo skrb lahko tudi praktično pokazali. Kako to, da vlada ne skrbi tudi za slovenske stariše v Trstu, da bi mogli le oni sami odločati na podlagi katerega učenega jezika se imajo izobraževati njih otroci?! Ali, saj res, slovenskim starišem v Trstu vendar nihče ne brani pošiljati otrok v slovenske šole! Samo ta malenkostna ovira je, da takih šol — ni!

Umestna lekcijska. Nekega večera je bilo v neki tržaški krčmi precejšnje število slovenskih gostov. Zraven teh je bila tudi pešičica tržaških težakov laške narodnosti.

Kakor običajno, je prišel tudi ta večer neizogibni Dalmatinec »sa bukinia«. Je-li kaj prodal ali ne, nas za sedaj ne briga, fakt je pa, da ni storil drugega, nego da je ponudil svoje drobno blago.

Pri mizi laških gostov pa se je našel »junak«, ki je izbil Dalmatinec ustnike, a mej slovenskimi gosti se je našel — Samson, ki je poučil laško omizje o tem — kaj se ne sme delati!

No, konstatirati moramo, da so vsi Lahi obžalovali ta nedostojni čin svojega sodruga in pomagali pobirati raztresene ustnike Dalmatinčeve.

Dostaviti pa moram, da je bila to njih velika sreča, ker bi bilo v nasprotnem slučaju — padalo po tleh, zraven ustnikov — še kaj bolj velikega in težkega!

Lekcijska je bila povsem umestna in je le želeli, naj bi služila vsem onim, ki se pre-radi in na nedostojen način šalijo z revežem!

Splošna zadruga težakov na c. kr. glavnem carinarskem uradu in v c. kr. javnih skladiščih (Il Consorzio generale dei facchini dell' I. R. Capodogana e degli I. I. R. R. Magazzini Generali in Trieste), namerja dati v podnajem vsa dela, tičoča se nakladanja in razkladanja na ladje in z ladij, ki pristajajo v svobodni luki tržaški (izvzemši hangar Lloydov na molu III.)

Pismene ponudbe s kolkom 1 krone, obvezne do 10. septembra 1902, je predložiti do 25. avgusta t. l. v pisarni gori imenovane zadruge, kjer se izvedo pogoji. Zadruga si pridržuje pravico za vsprejemanje ali odklanjanje ponudb, ne da bi bila primorana navesti razlog za to.

Velikansko nekropolo ali grobišče so našli pod Sv. Socerbom, ko so gradili cesto: Dolina-Kastelje-Podgorje. Gosp. prof. dr. Moser, pooblaščen v to od c. kr. centralne komisije, je od meseca marca sem preiskoval prostor ter je najdene objekte izročil mestnemu muzeju starin. Grobovi domačega prebivalstva istrskega, kakor tudi grobišča nekdanje rimske posadke so rešena z njihovim inventarjem vred. Ali iz bogatega grobiščenega inventarja se ne more doznati ničesar, kako ime je imel kraj Sv. Socerb v časih Avgustejskih.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 31. julija ob 10. uri predpoldne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za očitne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica S. Sebastiano 3, hišna oprava; ulica Amalia 8, hišna oprava; ulica Amalia 1, avtomobil; ulica S. Lazzaro 6, ulica Sate Fontane 32 in ulica Ciozza 23, hišna oprava, oprema mehanične delavnice, bicikli, tandem in kovaška oprema; ulica Fizziano 4a, hišna oprava; ulica Zonta 2, tiskarski stroji in razno; ulica Sanità štev. 7, tiskarski stroji in razno.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri jutraj 21.1° ob 2. uri popoldne 27.5° C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 766.1 — Danes plima ob 7.54 predp. in ob 5.43 pop.; oseka ob 1.8 predpoldne in ob — popoldne.

Društvene vesti.

Pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu opozarja še enkrat na izlet, ki bo v nedeljo dne 3. avgusta v Tomaj. Odhod iz Trsta iz predkavarne bo ob 11 $\frac{1}{2}$ uri in ne ob 11. kakor je bilo naznanjeno popred. Čas za priglasenje je še do jutri v četrtek zvečer in sicer se je zglasiti za listek pri g. Ivanu Zabriču, vrtarju, ulica Molin a vento št. 3. Kdor želi torej, naj se zgleda do jutri zvečer, ker pozneje ne bo več možno dobiti vozov. Pevski

zbor je poskrbel vse potrebno, da se bo vse vršilo v najlepšem redu. Iz Trsta se popelje tudi godba. Iz Tomaja poročajo, da tamonje ljudstvo z radostjo pričakuje dneva 3. avgusta, ko bo vsprejemalo tržaške rojake. Na veselo snidenje torej v Tomaju dne 3. avgusta!

Odbor pevskega društva »Kola« izreka tem potom iskreno zahvalo vsem onim, ki so na en ali drugi način pripomogli do sijajnega vabeha nedeljskega koncerta. Posebno se zahvaljuje gg. darovalcem, večeraj izkazanih svot; potem gg. Skrinjarju, Skedelj-u, Štoki, Gasperšiču, Kovačiču in Tomaziču za pomoč pri blagajni in pri šaljivi pošti.

Otroški veselici v Rojanu in na Greti. Prejeli smo: Da govorimo resnico, moramo povedati, da se je otroški vrtec v Rojanu, v drugem tečaju obiskoval premarljivo. Otrok je bilo v šoli do zadnjega polno število. Pa ne le, da so otroci pridno zahajali v šolo, ampak da so otroci tudi prejeli redni, točni, zahtevani pouk, to je pokazala zadnja otroška veselica. Na vsaki točki se je lahko spoznalo, da so otroci bili dobro izučeni, in tako so se vse točke izvajale v popolno zadoščenje občinstva. Zasluzna pohvala gre seveda vrtnarici, g.oi M. Črnigoi, katera se je včasih trudila še čez svojo dolžnost in zraven tega še brezplačno! Udeležba je bila povoljna. Na veselici se je nabralo 57 K.

Tudi otroci na Greti niso to pot zaostali! Tudi na tej veselici so se vse točke izvajale gladko, neprisljieno in razločno, da si je bil ta vrtec med letom več časa zaprt radi boleznai otrok. Na dobrem vspehu gre tudi tukaj zahvala vrtnarici, gospici I. Matjasič.

Kako pa je bilo z udeležbo tu na Greti! Bila je pod vsako kritiko! Naj le konstatiramo, da je bilo možkih (z dvema odbornikom vred) 10. To ni lepo! Tržačana ni bilo nobrega! Potem se ne čudimo, ako se bodo slišali žalostni glasovi! Na tem ne bo kriva ne učiteljica in tudi ne odbor, kateri je vse leto deloval — deloval, kar je bilo možno! Otroci se bodo morali zopet prodajati in Greta ostane vedno — žalostna Greta!! — Skromni a dobrosrčni udeleženci so darovali 23 K. Bog jim plati!

Vesti iz ostale Primorske.

C. k. pripravnica za učiteljice. V Pazinu se otvori letos c. k. pripravnica za hrvaške učiteljice in je uradni list že prinesel natečaj za mesto učitelja. Italijani so seveda zopet grozno ogorčeni radi tega atentata na njeno veličanstvo fato morgano italijanstva pazinskega. Eh da, to so ljudje, ki ne morejo biti zadovoljni, če niso drugi lačni!

Vesti iz Kranjske.

Telovadno društvo »Sokol« v Idriji nam je doposlalo v priobčenje nastopno Zahvalo.

Podpisano društvo usoja si tem potom izreči najsrčnejšo hvalo vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli, da je slavnost razvitja društvenega praporja vspela tako sijajno. V prvi vrsti kumice velečastitej gospej Mink i Lapa jne, da je prevzela to nalogo in za prekrasen trak k novemu praporu. Bratskim hrvaškim in slovenskim sokolskim društvom, ki so došla na slavnost ter s tem povečala sijaj iste, imenoma »Sokolu« v Karlovcu, Varaždinu, Pulju, Ljubljani, Trstu, Celju, Zagorji, Postojni in Kranju, vsem drugim slavim društvom in cenjenim gostom, ki se niso strašili dolgega pota in slabega vremena. Velečast tim narodnim gospicam za lepe šopke, s katerimi so obdarovale dšle goste, za razprodajanje različnih stvari na slavnosti, za spletnatje vencev itd., imenoma Josa Nov a k o v i za brezplačno napravo telovadne obleke revnim gojencem, učiteljci Anici Lapa jne, ki je preskrbela belo oblečene deklice in Dav. Lapa jne za govore pri vsprejemih in krasne šopke. Slavnemu c. kr. rud. ravnateljstvu za blagohotno prepustitev gledališča in šolske telovadnice. Slavnemu mestnemu zastopu, posebno veleujenemu gospodu županu Drag. Lapa jne za vsprejem gostov, prepustitev mestne dvorane in šolskega trga. Slavni »Čitalnici« in slavnemu »delavskemu bralnemu društvu« za lepe pevske zборе, slavnemu dramskiemu društvu za prireditve slavnostne predstave, slavnemu prostov. mest. gasilnemu društvu za pomagjanje pri dekoracijah. Vsem p. n. rod-

binam, ki so prenočila goste in vsem p. n. gg. hišnim posestnikom, ki so okrasili svoje hiše z zastavami. Veleč. g. Sicherlu v Logatecu, da je preskrbel vozove. Gostilničarju gospodu Nussb ö c k - u za točno in ceno potrežbo.

Priporočuje se v nadaljno naklonjenost bilježi z sokolskim »Na zdar!«

Telovadno društvo »Sokol«

V Idriji, dne 26. julija 1902.

Za odbor:

Jan Gruden Drag. Harmel
starosta. tajnik.

*** Žena, ki je na sumu, da je zastrupila svojega moža!** Včeraj smo sporočili med kranjskimi vestmi, da je v Vidmu na Krškem umrl na svojem posestvu bivši ravnatelj tržaške čistilnice riža, g. Riebessell, a da se sumi, da je bli zastrupljen. V današnjem »Slov. Narodu« pa čitamo, da je oblast dala zapreti ženo ranjcega, ker je ista na sumu, da je svojemu možu zavdala.

Vesti iz Štajerske.

— Iz dobe objektivnosti. V ilustraciji razmer, ki vladajo na celjskem državnem gimnaziju, smo bili sporočili te dni, da se je sam gospod ravnatelj udeležil veselice nemških abiturientov in da ga ni čisto nič zanimal velenemški značaj iste. Čisto nič ni dvomil na »kompatibiliteti« obiskovanja takih prireditve s svojim položajem kakor ravnatelj državnega zavoda v kraju z mešanim prebivalstvom.

Te dni pa so slovenski abiturijentje prirediteli svojo veselico, na katero pa ni došel noben ravnatelj in noben g. profesor. Kako naj ne bi že v mladih nemških prsih kipele v prepričanju, da so oni narod izvoljenecv...! Tako se dogaja v dobah vladine — objektivnosti!

S pevske slavnosti v Gradeu. Prijatelj, ki je bil te dni slučajno v Gradeu in je s svojimi očmi gledal to vsenemško slavo, nam zatrja, da so poročila v nemških listih glede števila udeležencev silno pretirana. Tako nam zatrja prijatelj, da je bilo število udeležencev na sprevodu, ako sežemo visoko, do 40.000, a nemški listi so govorili o 160.000. Niso pa prav nič pretirana poročila v nemških listih o silnih velikomemških demonstracijah. Kaj čete več, nego to, da so na zdravijco graškega župana našemu cesarju graški Nemei peli — »Deutschland, Deutschland, über alles«?!... V posebno jasni luči se nam še le kažejo razmere v Gradeu, ako pomislimo, da so bila v proslavo te Nemčije, ki jim je »nad vse«, dekorirana tudi državna poslopja, državne šole — cerkve in župnišča!

Književnost in umetnost.

»Gorenjski Slavček«. Opera v treh oddelkih, zložil Anton Foerster. Izdala in založila »Glasbena Matica« v Ljubljani. Tako je naslovljena elegantna, po Grobarju z naslovno sliko opremljena knjiga, katero je pravkar pričela razpošiljati »Glasbena Matica« svojim členom kakor društveno darilo za leti 1900/01 in 1901/02. »Gorenjski Slavček« je najobsežnejše in najdragocenejše glasbeno delo, kar jih je dosedaj izdala »Glasbena Matica«; obsega 212 strani na veliki četrtinki in stane njegovo izdanje štirikrat toliko, nego so povprečno stala dosedanja letna darila imenovanega društva. Razpošiljanje se je uredilo tako, da dobé »Gorenjski Slavček« v roke najprvo častni členi, ustanovniki in oni členi, ki so že plačali društvenino za leti 1900/01. in 1901/02. in za temi drugi členi. Onim, ki so plačali društvenino le za eno teh let, bo doplačati 4 K; če bi pa ne hoteli doplačati, si lahko izberejo namesto »Gorenjskega Slavčka« katerokoli drugo društveno darilo iz prejšnjih let. Od teh in od onih ljubljanskih členov ki niso plačali društvenine sploh za nobeno navedenih dveh let, se bo pobiralo doplačilo 4 K oziroma društvenina za obe leti (8 K) ob vročevanju društvenega darila; zunanji členi naj pa blagovole društvenine plačati ali poverjeniku ali jih poslati naravnost »Glasbeni Matici«. Da se razdelitev muzikalij čim bolj pospeši, pride lahko vsak člen tudi sam po svoje darilo v društveno pisarno v Vegovih ulicah št. 5. popoldne med drugo in tretjo uro. — Poverjeniki so naprošeni, da čim preje sestavijo seznamke členov in jih vpošljejo z društvenino vred. Za nečlene in v knjigarnah stane »Gorenjski Slavček« 12 K. »Glasbeni Matici« sme pristopiti vsaka

svojepravna oseba in znaša društvenina na leto 4 K. Priglasil členov, naročila na »Gorenjski Slavček« in denarji naj se pošiljajo na »Glasbeno Matico« v Ljubljani.

Drugi izkaz daril »Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu za leto 1901—02. Od 9. februvarja 1902. do 13. julija t. l. poslali so temu društvu: (Dalje) po 6 K: g. dr. Karel Hočevan, c. kr. sodni pristav v St. Lenartu v slovenskih Goricah, g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, g. dr. Fr. Rozina, odv. in dež. poslanec v Mariboru, g. Ferdinand Seidl, c. k. realčni profesor v Gorici, g. Jožef Smodej, c. kr. notar v Velikih Laščah in g. dr. Valentin Štampihar, odvetnik v Kranju; — po 5 K: g. Ivan Berbuč, c. k. realčni profesor in deželni poslanec v Gorici, g. Viktor Bežek, c. k. profesor na učiteljskišči v Gorici, g. Andrej Elsbacher, trgovec v Laškem trgu, g. dr. Frančišek Horvat, c. k. notar v Idriji, slavna hranilnica in posojilnica v St. Lenartu pri 7 stud., g. Gabrijel Jelovšek, trgovec, župan in posestnik na Vrhniki, g. dr. Jožef Kolšek, odvetnik v Laškem trgu, g. dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Kamniku, g. Ivan Krušič, c. k. gimn. prof. v pok. in šolski svetnik v Celju, g. dr. Otokar Rybář, odvetnik in dež. poslanec v Trstu, vč. g. dr. Ivan Svetina, c. k. gimn. prof. v Ljubljani, g. Božidar Štitar, profesor in statskij svetnik v Kalogi, g. Anton Umek, trgovec v Brežicah, g. Jan Vavru, c. k. gimn. prof. v p. v Ljubljani, g. Gustav Vidie, državnih železnice veliki revident v Beljaku, g. dr. Jožef Vošnjak, zdravnik in posestnik v Slov. Bistrici in g. Jožef Wester, c. k. gimn. prof. v Novem mestu; — po 4 K: g. Tomaž Canjkar, c. k. deželne sodnije svetnik v Sevnici, g. dr. Feliks Ferk, zdravnik in posestnik v Mariboru, g. Karol Florijan, knjigotržec in posestnik v Kranju, g. dr. Ivan Geiger, železniški zdravnik v Ljubljani, g. dr. Karol Glaser, c. k. gimn. prof. v p. v Gradeu, g. Silvín Hrašovec, c. k. deželne sodnije pristav v Mariboru, č. g. Jožef Keržon, župnik in duhovni svetnik v Predovljah, g. Štefan Klun, gostilničar v Ljubljani, g. dr. Valentin Korun, gimn. prof. v Kranju, g. dr. Julijan Kotznath, okrajni zdravnik v Postojni, g. Frančišek Omersa, trgovske zbornice svetnik in posestnik v Kranju, g. Martin Petelin, c. k. gimn. prof. v Ljubljani, g. Ignacij Pokorn, č. k. gimn. prof. v Mariboru, g. dr. Janko Podnebšek, c. kr. davčni nadzornik v Novem mestu, g. Benedikt Poniž, c. k. pripravniški učitelj v Gorici, g. Albin Poznik, c. k. notar in posestnik v Novem mestu, g. dr. Jurij Pučko, c. kr. notar v Krškem, g. dr. Jak. Sehegula, župan in odvetnik v Novem mestu, g. Anton Šantel, c. k. gimn. prof. v Gorici, g. dr. Milan Škerlj, c. k. sodni pristav v Mokronogu, g. Jožef Šuman, c. k. dvorni svetnik in dež. šolski nadzornik v pok. v Ljubljani, g. Tomaž Tollazzi, trgovec in posestnik v Logatecu, g. dr. Andrej Vojska, c. kr. deželne sodnije svetnik v p. v Novem mestu, g. Janez Vouk, c. kr. ravnatelj poštnega urada Rechbauerstrass v Gradeu, vč. g. Ivan Vrhovnik, trnovski župnik v Ljubljani, g. Dragotin Žagar, deželni blagajnik v pokoju in posestnik v Ljubljani.

Brzojavna poročila.

Dogodki v Turčiji.

CARIGRAD 29. (B) Vsed novih pritoeb srbskega nadškofa v Prizrendu, ruskega vodje poslov Ščerbačeva in armenskega patrijarhata v stvari osvobojenja srbskega samostana v Dečaninu, ki je še vedno oblegan od Albancev, je vojaštvo odšlo na lice mesta, ki pa ni moglo prisiliti Albancev, da bi se umaknili.

Gibanje na Francozskem.

PARIZ 30. (B.) »Gaulois« objavlja neki pogovor s škofom v Perigueux. Škof je izjavil, da je dobil zagotovilo, da kongregacije dobe pooblaščenje v to, da svoje zaprte šole spremene v debrodelne zavode, v katere bodo mogle kongregacije zopet pozvati sestre.

Grezeč štrajk.

BARCELONA 30. (B) Boje se, da v Figuerasu nastane generalni štrajk. Oblasti odreja jo potrebno.

Dogodki v južni Afriki.

HAAG 30. (B) Vojaški zdravniki, katere so bili za časa burske vojne Angleži ujeli ter odpravili na Ceylon, so se včeraj povrnil semkaj.

Eksplodizja.

CADIX 30. (B.) V nekem magazinu razstrelne bombaževine se je dogodila tu eksplozija. En častnik in več delavcev je bilo ranjenih.

Iz srbske skupščine.

BELGRAD 30. (B.) Na današnji volitvi predsednika skupščine je 110 poslancev oddalo svoje glasove. Za kandidata kluba vladne večine, prejšnjega predsednika Risto Popovića je bilo oddanih 65 glasov, za kandidata opozicije 41, trije listki so bili prazni in 1 se je glasil na posl. Bračina. Popović je torej izvoljen predsednikom.

»Brivec« je danes izšel z velezabavno vsebino. Gotovo bo vsakega zanimalo vedeti, v kaki zvezi so: župnik Jurizza, »njoki« in starešinstvo. Z ozirom na to, da se je zadnja številka tako naglo razprodala, priporočamo prijateljcem humorja, naj si današnjo številko hitro preskrbe.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Črnigoi-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Glavni zastop za Trst, Kras, Gorisko
Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega
društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1 a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavnica 2.000.000 K.
ustanovljena od dunajskega bančnega društva
in bavarske hipotekarne in menične banke v
Munihu.

Sprejema zavarovanja na življenje v
raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim
prelijam. Sprejema zavarovanje otrok brez
zdravniškega pregleda, izplačava v slučaju že-
nitve ali prehoja v vojakove zavarovani zne-
sek proti malemu odbitku pred pretekom
zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Riva dei
Pescatori št. 1. Telefon 469.

Iščete se pravi zastopniki in agenti.

Živic i dr.

(Schivitz & Comp.)

Zaloga strojev, tehničnih predmetov in materiala.

Delavnica. — Inženjski urad.

TRST. — Trgovinska ulica št. 2. — TRST

pri trgu vojašnice.

Prodaja se:

MOTORJE na par, na plin, petrolej in bencin.
STROJE za obrtništvo in kmetijstvo, za dom
in sploh za vsako rabo.
PUMPE za vodo, vino, spirit, olje itd.
ŽELEZNE CEVI in njene sklepe.
CEVI iz drugih kovin, iz gume in platna.
PIPE in VALVE (zaklopnice) in druge me-
dne ali bronene predmete.
MAŠINE ULOGE t. j. plošče, svitke in dr.
iz gume, asbesta, bombaza.
SITE in druge priprave za mlino.
PASE iz usnja in drugih materialov.
OLJE in MAST za mazanje strojev.

Posebno se priporoča posestnikom

Raznovrstne železne pluge, mlatilnice in či-
stilnice za žito, slamoreznice, stiskalnice za
vino, olje in seno, škropilnice proti perono-
spori, elastične trake, gobe za cepljenje itd.

Izdelujejo se načrti za napravo tovarn, vodo-
vodov, vodnjakov, cest itd. in se tudi dela
prevzame.

Spoštovane slovenske gospodinje
Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Metodijevo
cikorijo.

V najem

se odda meblirana soba v ulici Tor-
rente št. 34, I. — Vprašati je tam v
krojačnici.

Hiša v Ajdovščini

z dvoriščem, vrtom in travnikom, na
vrtu cvetličnjak, na dvorišču poslopje
za hlev, je

takoj na prodaj
ali s 1. oktobrom v najem.

Legi ob državni cesti, en streljaj
od železniške postaje. Stavba popol-
noma primerna za večjo gostilno ali
trgovino. — Več pove upravništvo lista
»Soča«.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali
megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic,
stenskih ur

se nahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Mihael Zeppar

v Trstu, ulica
San Giovanni
št. 12

ima zalogo pečij od majolike v velikem iz-
boru, sama novot, bodi-i glede risarij ali
barv. Snov sestaja od same stanovitne zem-
lje. Izključna zaloga za Trst, Primorje in
Dalmacijo slavnostne in odlikovane tovarne
za peči Bratov Schütz v Banskem (Morava)
ustanovljena 1848. Pri teh pečih se prihrani
50% na kurjavi. Lastna tovarna štedilnih
pečij iz železa ali utelanih z majoliko. Izvr-
šitev po meri in nizkih cenah.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Giuliani II) — BARKOVLE (zraven pokopališče)

Izvršuje vsakovrstna in najfinejša orna-
mentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spo-
menike, kipe, poprsja. — Razna dela iz
mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi
slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih
itd. itd. Več slik je na ogled v »Narodnem
domu« v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen).
Žage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke.

Priporoča se slav. slovenskemu občin-
stvu za obile naročbe udani

Ferdo Guštinčič
klesarski mojster.

na milijone dam

rabi „Feolin“. Vprašajte Vašega zdravnika, ako ni
„Feolin“ najboljši kozmetik za kožo, lasi in zobe. Naj-
grši obraz in najostudnejše roke zadobe takoj aristo-
kratično finost in obliko z rabo „Feolina“. „Feolin“
je angleško milo sestavljeno iz 42 lahkih in svežih
zelišč. Jamčimo, da se s porabo „Feolina“ popolnoma
odpravijo gube na obrazu, kožni črvi, ogorenja, rude-
čice na nosu itd. „Feolin“ je najboljšo sredstvo za
čiščenje in vzdrževanje in olepšanje lasi, zabranjenje
iste proti odpadanju, plešam in boleznim v glavi.
„Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo sredstvo
čiščenje vzdrževanje in olepšanje lasij, zabranjenje
iste proti odpadanju, plešam in boleznim v glavi.
„Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo sredstvo za
za čiščenje zob. Kdor redno rabi „Feolin“ mesto
mila, ostane mlad in lep. Vrne se takoj denar, ako
bi „Feolin“ ne imel popolnega vspeha. Cena komada
1 K 3 komadi 250 K, 6 komadov 4 K 12 komadov
7 K. Poština za 1 komad 20 st. od 3 nadalje 60 st.
Povzetje 60 st. več. Glavna zaloga M. Feith, Dunaj,
VII., Mariahilferstrasse 38. I. nadst.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih:

Sport & Salon

najelegantnejši, najboga-
tejši na vsebini, v visokih
in odličnih krogih, v družini in javnih lokalih
tu in inozemstva najbolj razširjeni nemški druž-
binski list, ki vsprejema rodbinska, društvena,
umetniška in športna poročila brezplačno.

Izhaja vsako soboto.

Naročiti se more z vsako številko
in stane na leto:

navadna izdaja K 24-24 Mk. posamezno 50 st. 50 Pf.
luskna „ 40-40 Mk. „ 1 K 1 Mk.
krasna „ 100-100 Mk. „ 2 K 2 Mk.

Posamične številke proti plačilu v znakah.
Uredništvo in uprava: Dunaj, IV., Pösslsgasse 1.

Ulica Carintia 12. — Telefon 870.

sprejema naročila
vsakovrstnih tiskovin.

TIŠKARNA „EDINOST“

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Posrežba točna

Cene nizke.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited

pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro
zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse
prirasle izrastke.

Vdobja se po lekarnah. Po pošti franko 2 lončka
3 K 50 stot.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited v Pregradi pri Rogatcu
(Rohitsch-Sauerbrunn.)

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgornjo, na lončku utisnjeno varn. znamko in tvrdko.

Stavbinsko
podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko
podjetje

Ljubljana.

Tovarna za mizarsko orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarska dela kakor: kompletna okna za cele
stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega
pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete,
od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice,
ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi
svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema
tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, katere izvrši v
najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici
in na deželi v misli gesla: Svoji k svojim!

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov K.

Rezervni zaklad:
okroglo 350.000 K

Mestna hranilnica ljubljanska

na mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obre-
stuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu.
Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zara-
čunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada
mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vse
svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti
to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih
otrok in varovancev.

Delarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice. Poštne-hranilnične sprejemnice do-
bivajo se brezplačno.